

Baskepensiones BGAE Indibidualaren

BASKEPENSIONES ERRENTA

FINKOA EPE LABURRERA

**Gizarte Aurreikuspeneko Plan
Indibiduala**

(Inbertsio Printzipioen

Adierazpena)

2018ko iraila

I. PRINTZIPIO OROKORRAK

Inbertsioak aukeratzean, kontuan hartuko dira estatutuak, erregelamenduak eta indarrean dauden lege-xedapenak.

Baskepensiones BGAE Indibidualaren aktiboak inbertitzean, bazkide arrunten eta onuradunen interesari soilik begiratuko zaio, eta inbertsioak Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundearen (ELGA) merkatu antolatuetan egingo dira nagusiki.

Inbertsioen kudeaketa beharreko kualifikazioa eta lan eskarmentua duten pertsonen esku egongo da edo, egiteko horiek kanpora ateratzen badira, kreditu erakundeen, inbertsio kolektiboko erakundeen elkarte kudeatzaileen, inbertsio enpresen edo bizitza alorrean diharduten erakunde aseguratzaileen esku edo zeregin horretarako beharreko baimena duen beste edozein erakunderen esku, aldeztu aurretik beharreko kontratua sinatuta.

Aktiboen inbertsioa irizpide jakin batzuen arabera egingo da: segurtasuna, errentagarritasuna, likidezia, dibertsifikazioa, sakabanaketa, diru-kongruentzia eta epeak. Aktiboek behar adinako dibertsifikazioa izango dute, aktibo batekiko, jaulkitzaile batekiko edo enpresa-talde batekiko gehiegizko mendekotasuna saihesteko, eta kontrako alderdiaren arriskua dibertsifikatzeko arrazoizko politika bat edukiko da beti.

Baskepensiones BGAE Indibidualak bere inbertsioetatik eratortzen diren ondasunen eta eskubideen gaineko titulartasuna edukiko du, eta horiek libre erabili ahal izango ditu.

II. INBERTSIO-PROFILA

Erakundea planetan banatuta dago. Plan bakoitzak bere inbertsio-profila du, Gobernu Batzordeak aldatu ahal izango duena.

Baskepensiones Epe Laburreko Errenta Finkoko BAPrekin loturiko ondareak, batik bat Errenta Finkoko inbertsioetan, Planaren inbertsio-bokazioarekin koherenteak diren IKEen bitartez mantenduko du, zuzenean ala zeharka, bere ondare inbertitua. 3 urtetik beherakoa izango da zorroaren batez besteko iraupena.

III. GEI POLITIKA INBERTSIOAN

BASKEPENSIONES BGAE INDIBIDUALAK dio gizarte-, ingurumen- eta gobernu korporatiboaren arloko jardunbide iraunkorrak erabiltzeak aukera ematen diela erakundeei aurrera egiteko, irauteko eta epe luzera errendimenduak maximizatzeko. Horregatik, interesgarria da BGAEk jardunbide horiek kontuan hartzea inbertsioak gauzatzeko orduan, bere bazkideentzako emaitzen kalitate handiagoa lortzeko.

BGAERen inbertsio arduratsuko irizpideak, oro har onartutako nazioarteko arau, hitzarmen eta itunetan oinarritzen dira, batez ere Nazio Batuen Erakundearen esparruan. Testuinguru horretan, BGAERen nahia da bere inbertsioaren xede diren erakundeek honako printzipio hauek betetzea eta sustatzea beren jarduera-esparruetan:

- Giza Eskubideak errespetatzea
- Ingurumena zaintzea
- Gobernu onaren politikak egitea
- Jardunbide egokiak zerga-arloan

Inbertsioak egiteko, jaulkitzailearen ebaluazioa egingo du, kontuan izanik gizarte erantzukizunaren ikuspegitik eginiko inbertsioari buruzko informazio-hornitzaileetatik eratorritako edo munduko erreferentziazko funts handiek adostutako kanpo uzteak, kanpo uztearen arrazoiak argitaratzen dituztenei eta esparru horretan ibilbide luzea dutenei bereziki erreparatuz, eta betiere kontuan hartuz BGAERen irizpideek erreferentziazko funts horien irizpideekin duten antzekotasuna edo bat-etortzea.

Politika hori zuzeneko inbertsioaren diru-zorroari (errenta finkoa eta errenta aldakorra) aplikatuko zaio eta, Inbertsio Kolektiboko Erakundearen bidezko inbertsioan, BGAEk modu kualitatiboan sartuko du gizartearen aurrean erantzulea den inbertsioaren erakunde kudeatzailearen politikari buruzko informazioa inbertsioa aztertzeko prozesuan.

Printzipio horiek betetzen diren ebaluatzeko, BGAEk aldiro-aldiro aztertuko du inbertsio-zorroek lehen aipaturako irizpideak eta printzipioak betetzen dituzten ala ez.

IV. INBERTSIORAKO EGOKIAK DIREN AKTIBOEN DESKRIBAPENA

Errenta finkoko aktiboetan inbertituko du Planak, gordailuak barne, eta diru-merkatuaren tresnetan, kotizatuak ala ez, zuzenean edo zeharka, IKEen bitartez.

Planaren inbertsioetako Errenta Finkoko aktiboek kreditu-kalitate handia (gutxieneko balorazioa: A-) eta kalitate ertaina (BBB+ eta BBB- arteko ratinga) izango dute. Bestalde, ondarearen % 10era arte inbertitu ahal izango da kreditu-kalitatearen aurreikuspenik gabeko errenta finkoko aktiboetan. Gerora kreditu-kalitatea jaisten bada, Erakundeak baloratu egingo du dagozkion posizioak saldu edo mantentzeko aukera, eta aurretik aipaturako mugak gainditu ahal izango ditu, ondarearen % 10a arte, ahalik eta gehien babesteko Planaren ondarea.

Kalifikaziorik gabeko jaulkipenetan, jaulkitzailearen rating-ari erreparatuko zaio.

Kreditu-kalifikazioan, zeregin hauetan aitortza duen agentzia bat hartuko da kontuan gutxienez, eta beste agentzia batek S&P eskalaren edo baliokide baten arabera eginiko kreditu-kalifikazioen desgloserik handiena.

Gehienez ere, ondarearen % 3 inbertitu ahal izango da errenta aldakorra eta errenta finkoaren alternatiba diren aktiboetan, eta, batez ere, hauetan: Hedge-Funds, Arrisku Kapitalerako Funttsak eta Higiezinaren Sektoreko Funttsak, beste aukera batzuei kalterik egin gabe.

Erakundeak operazioak egin ahal izango ditu deribatuen merkatu antolatuetan negoziatutako finantza-tresna deribatuekin, estaldura- eta inbertsio-helburuak betetzeko. Gainera, estaldura- eta inbertsio-helburua duten deribatuen merkatu antolatuetan kontratatu ez diren finantza-tresna deribatuak erabiltzea aurreikusten du, errenta finkoaren eta dibisen gaineko azpikoen kasuan.

Ez da bazterten erregulatutako merkatuetan negoziatzea onartu ez diren errenta finkoko balioetan inbertitzea; baldin eta, ELGAko herrialde batean gizarte-egoitza duen erakunderen batek jaulki baditu, transmisio askea mugatua ez badute, finantza-egoerak ikuskatzen badituzte, eta inbertsioaren unean auditoreak erreferentziazko azken ekitaldiaren aldeko iritzia eman badu.

Aktibo ez-kotizatuetako inbertsioak ez du gaindituko Planaren ondarearen % 10eko muga, edo uneko legediak finkatuko duen muga (hori txikiagoa balitz).

Planak bere ondarearen % 3a inbertituko du gehienez gorabidean dauden herrialdeetan.

Dibisa arriskuarekiko esposizio osoak ez du gaindituko Planaren ondarearen % 10a.

Honako hauek ez dira aurrez ezarriko: jaulkitzaileak (publikoak edo pribatuak), baloreek kotizatzen duten herrialdeak edo merkatuak (gorabidean dauden merkatuetan inbertitu ahal izango da), ezta sektore ekonomikoa ere.

Oro har, indarreko legediak jasotzen dituen aktibo guztiak erabili ahal izango dira inbertsiorako.

V. INBERTSIOEI LOTUTAKO ARRISKUAK

- Inbertsioak Errenta Finkoan: merkatu-balioak gorabeherak ditu interes-tasen eta kreditu-kalitatearen arabera. Aktibo hauen merkatu-prezioaren gorabeheretikiko sentikortasuna handitu egiten da mugaegunerako epearekin.
- Inbertsioak Tresna Deribatuetan: eskura eginiko inbertsioen arriskuei gehitzen zaizkien arriskuak dituzte, palanka-efektuagatik. Gainera, merkatu antolatuetan kontratatatu ez diren tresna eratorrietan, beste arrisku batzuk ere badaude: esaterako, eragiketen emaitza bermatuko duen alderdien arteko konpentsazio-ganberarik ez dagoenez, gerta daiteke kontrako alderdiak kontratua ez betetzea.
- Inbertsioak euroak ez diren dibisetan: kanbio-tasaren gorabeheratik eratorritako arriskua dute.
- Inbertsio Alternatiboak: arrisku gehigarriak dituzte; hala nola gardentasunik eza prezioaren eraketan; likidezia-arriskua; merkatu-arrisku gehigarria palanka-efektuagatik; araudi-arriskua; eragiketa-arriskua; balorazio-arriskua; eta iruzur-arriskua, aktiboak ostuak izatekoa, inbertsiorako erabiltzen diren IKEetako kontrol-sistemen ahuleziagatik. Muga bat ezartzen zaie inbertsio hauei: ondarearen % 3 gehienez.
- Inbertsioak Kotizatu Gabeko Aktiboetan: likidezia-arrisku handiagoa dute. Gainera, arriskua egon daiteke aktiboaren balioa zenbatesteko orduan,

merkatuak ez duelako balio hori zuzenean finkatzen. Muga bat ezartzen zaie inbertsio hauei: ondarearen % 10 gehienez.

V. INBERTSIOEN ARRISKUAK NEURTZEKO METODOAK ETA KONTROL-PROZEDURAK

Hainbat prozedura erabil daitezke inbertsioen arriskuak kontrolatzeko.

Kontrol horien bitartez, zorroaren arriskuen ikuspegi global bat lor daiteke, eta, aldi berean, zorroa osatzen duten aktiboen ikuspegi espezifikoa bat. Aktiboen artean, hurrengo atal bakoitzean arrisku handiena dutenak identifika daitezke, eta haien egokitzapena egiaztatu daiteke aurreko ataletan ezarri diren mugen barnean:

- Merkatu-arriskua:

esposizioaren bidez honako hauek neurtzeko:

- Aktibo-motak: errenta finkoa, errenta aldakorra, IKEak, etab.
- Sektorekako banaketa.
- Dibisarekiko esposizioa.
- Esposizio geografikoa.

Interes-tasekiko esposizioa aldatutako iraupenaren bidez neurtzen da errenta finkoaren kasuan.

Eratorkerriko esposizioa, aldiz, portzentajeen bitartez ez ezik, gehienezko galera probablearen kalkularen bidez ere neurtzen da.

- Kreditu / kontrako alderdi arriskua:

Honako hauek neurtzeko kontrol-prozedurak daude:

- Kreditu-kalifikazio maila (rating), bai aktibo eta jaulkitzaileena bai zorroarena bere osotasunean.
- Portzentajezko esposizioa jaulkitzailearen / kontrako alderdiaren arabera.

- Likidezia-arriskua:

Likidezia-maila zehazteko kontrol-prozedurak daude (aktibo bakoitzaren nahiz zorro osoaren likidezia-maila). Maila hori neurtzeko, likideziaren sorkuntza-egunei erreparatu zaie, planaren likidezia-beharrekin konparatuta.

Bestetik, Gobernu Batzordeak ezarritako likidezia-maila minimoa betetzen dela kontrolatzen da.

- Lege-arriskua:

Inbertsioei dagokienez, araudiaren betetze-maila kontrolatzen da, eta, horrekin batera, Inbertsio Printzipioen Adierazpenak eta Gobernu Batzordeak onartutako jarraibideek ezarritakoaren aplikazioa.

Ezarritako mugaren bat gainditzen denean, egoera erregularizatuko du erakundeak lehenbailehen, eta jakinaren gainean jarriko du erakundearen Presidentea. Azken horrek azalpenak emango ditu Gobernu Batzordearen hurrengo bilkuran, baldin desbideratzea garrantzitsua izan bada. Hala eta guztiz ere, Gobernu Batzordeak uste badu muga- gainditzea merkatuaren egoera igarokor baten ondorio izan dela, gainditzea baimendu lezake, egoerak iraun bitartean.

- Eragiketa-arriskua:

Eragikerarekin lotutako alderdiak kontrolatzeko prozesuak daude. Besteak beste: eragiketak berrestekoak; eragiketen likidaziokoak; eta kontziliazioa posizio kontabilizatuen eta gordailatutakoen artean.

VII. PLAN BAKOITZAREN ARRISKU-MAILA

Baskepensiones Epe Laburreko Errenta Finkoko Planaren zorroak ez du Errenta Aldakorrean inbertituko, eta horrek esan nahi du oso txikia dela arrisku-maila.

Arriskua finkatzean, maila hauek hartu dira kontuan:

Oso txikia: batik bat Errenta Finkoko inbertsioetara bideratutako zorroa, Errenta Aldakorrarekiko esposiziorik gabe.

Txikia: Errenta Finkoko eta Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetara bideratutako zorroa (bigarrenek ez dute guztizkoaren % 15a gaindituko).

Ertaina: Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetan % 30 arte inbertitutako zorroa.

Handia: Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetan % 60 arte inbertitutako zorroa.

Oso handia: Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetan % 60tik gora inbertitutako zorroa.

VIII. AURREIKUSITAKO URTEKO ERRENTAGARRITASUN-HELBURUA

Planaren errentagarritasuna bi elementu hauek baldintzatuko dute: aktiboen banaketak eta inbertitzen den merkatuen bilakaerak.

Edonola ere, urteko azken Gobernu Batzordean, Planaren errentagarritasunaren estimazio bat egingo da hurrengo ekitaldi osorako.